

EFEDRİN

- ◆ Çin'de 5000 yıldır kullanılan *Ephedra* genusuna ait bitkilerden elde edilen bir ilaç etken maddesi
- ◆ Bitki Ma-Huang yöresel adıyla biliniyor
- ◆ Dünyada 40 kadar türü var
- ◆ 40- 200 cm boyda dik ya da yatık dioik bitki
- ◆ Asya ve Avrupa bitkisi

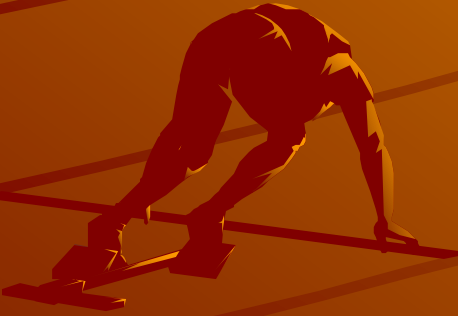
EFEDRİN

◆ Türkiye'de 3 türü bulunmaktadır:

◆ *Ephedra major*

◆ *E.campylopoda*

◆ *E.distachya*

EFEDRİN

- ◆ **Batı tıbbında SSS stimülanı olarak depresyon tedavisinde kullanılmıştır.**
- ◆ **Günümüzde bir çok ülkede reçetesiz satılan bronkodilatör etkili preparatların bileşiminde yer alır.**
- ◆ **Fazla kiloların atılmasını sağladığı ve kullanan kişiye güç verdiği için beslenme desteği olarak kull.**

EFEDRİN

◆ ENDİKASYONLARI

- ◆ Akut bronkospazm
- ◆ Astım
- ◆ Enürezis
- ◆ Narkolepsi (kontROLSÜZ uyku hali)
- ◆ Nazal konjestiyon
- ◆ Ortostatik hipotansiyon
- ◆ Depresyon

EFEDRİN

◆ YAN ETKİLERİ

- ◆ **Anksiyete**
- ◆ **Ajitasyon**
- ◆ **Terleme**
- ◆ **Baş dönmesi**
- ◆ **Ödem**
- ◆ **Halusinasyonlar**
- ◆ **Baş ağrısı**
- ◆ **Uykusuzluk**
- ◆ **Bulanti ya da kusma**
- ◆ **Huzursuzluk**
- ◆ **Kserostomi (ağız kuruluğu)**

EFEDRİN

- ◆ **Efedrin; oral, topikal veya parenteral yolla verilebilir.**
- ◆ **Bronkodilatör etkisi oral yolda 15-60' içinde görülür ve 2-4 saat devam eder.**
- ◆ **Plasentayı aşar ve anne sütüne geçer.**
- ◆ **Efedrin ve metabolitleri idarla atılır, büyük kısmı idrarda değişmemiş halde bulunur.**
- ◆ **Doping maddeleri içinde yer almaktadır.**
- ◆ **İdrarda 10 mcg/ml'den daha yüksek konsantrasyonda bulunması yasaktır.**

EFEDRİN

◆ Etkileştiđi Gruplar

- ◆ Genel anestezikler
- ◆ Kardiyovasküler ilaçlar
(Antianjinal, antiaritmik, antihipertansif, inotropolar)
- ◆ Oftalmik ilaçlar
- ◆ Otonom sinir sistemi ilaçları
- ◆ Psikotrop ilaçlar

ÖKALİPTOL (1,8-SİNEOL)

- ***Eucalyptus* türlerinin yaprakları**
- ***Salvia* türlerinden**
- **Batı Anadoluda çok yaygın olan *Salvia triloba*'dan elde edilen UY %50 oranında ÖKALİPTOL taşır.**

ÖKALİPTOL (1,8-SİNEOL)

- **Öksürük ve rinoreye (burun akıntısına) karşı kullanılan inhalasyon preparatlarının bileşimine girer. Aynı amaçla kullanılmak üzere hazırlanan pastillerin bileşimine de girer.**

ÖKALİPTOL (1,8-SİNEOL)

- Haricen rubefiyan etkili olup özellikle adale romatizması, lumbago, siyatik, burkulma ve incinme gibi durumlarda deriye topikal olarak uygulanan pomatların bileşimine girer.

VİNKRİSTİN SÜLFAT

- ***Catharanthus roseus (Vinca rosea)*** (Apocynaceae) bitkisinin toprak üstü kısımlarından izole edilen bir alkaloiddir.
- Bu bitki tropik bölgelerde yetişir.
- Ülkemizde de “rozet” adıyla bilinir.
- Bitkinin herbası ve kökleri alkaloid bakımından zengin
- Alkaloid eldesi için Çek Cumhuriyeti, Romanya ve Macaristan’da kültürü yapılmaktadır.
- ABD’de bitkinin yapraklarının doku kültürü yolu ile çoğaltılmasında başarı sağlanmıştır.

VİNKRİSTİN SÜLFAT

- Endikasyonları

- Akciğer karsinoma
- Akut lenfositik lösemi
- Baş ve boyun kanseri
- Beyin karsinoma
- Hodgkin hastalığı
- Meme karsinoma
- Kolorektal kanser

VİNKRİSTİN SÜLFAT

- Yan etkileri:
- **Abdominal ağrı**
- Ajitasyon (sürekli huzursuzluk hali)
- **Anoreksi**
- Bulantı/kusma
- **Depresyon**
- Doku nekrozu
- **Halusinasyonlar**
- İdrar tutamama
- **Saç dökülmesi**

VİNKRİSTİN SÜLFAT

- Vinkristin; dokular üzerinde çok toksik etki gösterdiği için sadece IV uygulanır.
- Vücutta çoğu dokularda geniş ölçüde dağılıma uğrar, eritrosit ve trombositlere hızla bağlanır. Kan- beyin engelini aşamaz.
- Uygulanan dozun yaklaşık %50'si KC'de metabolize edilir ve büyük bölümü ana ilaç şeklinde safra yoluyla elimine edilir.

VİNKRİSTİN SÜLFAT

- Etkileşmeler
- **Dermatolojik ilaçlar**
- **Enfeksiyona karşı kullanılan ilaçlar**
- **İmmünomodülatörler (Aşılar)**
- **Antidepressanlar**

TAKSOL (PAKLİTAKSEL)

- Yarı sentetik antineoplastik bir ajandır.
- *Taxus brevifolia* (Pasifik porsuk ağacı) gövde ve dal kabuklarından e.e. bir alkaloiddir.
- Kuzey Amerika bitkisidir.
- İlk kez 1971'de **Amerikan Ulusal Kanser Enstitüsü** tarafından doğal sitotoksik kaynaklardan antikanser ilaç tarama programı kapsamında keşfedilmiştir.
- Elde edilme yönteminin güçlüğü ve stabilite sorunları taksolün klinik çalışmalarını engellemektedir.

TAKSOL (PAKLİTAKSEL)

- Ülkemizde *Taxus baccata* türü yetişir.
- Bu tür 20 m yüksekliğe kadar erişebilen, kışın yapraklarını dökmeyen, uzun ömürlü bir ağaçtır.
- Yaprakları çok kısa saplı, tam, dar, uzun, üst yüzü koyu yeşil, alt yüzü açık yeşil renkli
- Kozalak şeklinde meyvesi olan, tek tohumlu, dış kısmı etli ve kırmızı renklidir.
- *T. baccata* kireçli toprakları sever.
- Yabani olarak Karadeniz ormanlarında bulunur.
- Süs bitkisi olarak ta park ve bahçelerde yetişir.

TAKSOL (PAKLİTAKSEL)

- Endikasyonları

- **Mesane**
- **Meme**
- **Akciğer**
- **Over**
- **Baş ve boyun kanseri**

TAKSOL (PAKLİTAKSEL)

- Yan etkileri:

- Saç dökülmesi
- Anemi
- Ateş
- Bulantı/kusma
- Diyare
- Doku nekrozu
- Ürtiker

TAKSOL (PAKLİTAKSEL)

- **Sadece IV uygulanır.**
- **Metabolizması sitokrom P-450 enzim sistemini etkileyen ilaçlarla birlikte verildiğinde değişikliğe uğrayabilir.**
- **Verilen dozun %70-80'i bir hafta içinde feçesle atılır.**